

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami GalaasiΛΛ oidacami

¹ AanΛ ΛPaavora Suusi Cristo ootosadΛ. Λgai giñootoi sai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ. Suusi Cristo ΛΛmadu Diuusi gΛrooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi Λgai dai duaacali Suusi Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛΛ.

² AanΛ gΛnoojidi idi oojai dai aanΛ ΛΛmadu vΛΛsi govaavoitudadami ismaacΛdΛ giñΛma daraaja gΛmviaatuldi aapimΛ vaavoitudadami GalaasiΛΛΛ oidacami.

³ AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga cΛΛgacΛΛΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

⁴ Suusi Cristo ΛΛgi gΛdagitu mΛsmuaagi dai poduucai gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga dai cΛΛgacΛΛΛ gΛrvuvaitu sai camaiΛΛgidiña ΛDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. VΛΛsi gomaasi ΛpΛdui poduucai isduucai Diuusi ipΛli.

⁵ AanΛ ipΛlidi isvΛΛsi oodami cΛΛga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ MaitΛΛgai aanΛ isducatai giñtΛgituagi mosΛΛ otoma gajiaadΛΛΛ viaacai aapimΛ Diuusi. Diuusi sΛΛlicΛdΛ soigΛΛlidi aapimΛcΛdΛ cascΛdΛ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cΛΛgacΛΛΛ vuvacΛna oodami. Diuusi ñiooquidΛΛΛ pocaiti sai sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo

Agai imia agai tavaagiamu dai ami oidaca agai tomastuigaco Diuusi amadu. Damos aapimavaavoitudai ama maasi.

⁷ Damos maitiipu amai vaavoidaragai ismaacada istutuidi oodami iscaga vuvaquiagi mosaca Cristo mamaatutularagada. Damos vascata amadutai ipalidi isganmaatatuldiagi ama maasi dai maisiu mosacaasi Suusi Cristo mamaatutuldiaragada.

⁸ Damos agai ismaacada ganmamaatatuldiadagi ama maasi ismaacada maiapa maasi istumaasi ganmaatutuli aatama gaaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai tomasi aana isamo Diuusi taañicaruda ismaacada diviagi tavaagiañdara apa.

⁹ Dai apamu ganaagidi aana sai ismaacada ganmamaatatuldiadagi ama maasi ismaacada maiapa maasi istumaasi ganmaatutuli aatama agai gaaagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi agai.

¹⁰ Aana aagai gomaasi damos maitipalidi aana sioodami pocaitiadagi sai caga ivueeyi aana baiyoma ipalidi aana isDiuusi aagagi iscaga ivueeyi aana. Insaan ivuaadamudai istumaasi oodami ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi aid gia maitarSuusi Cristo piooñigadacamudai aana.

---

¹¹⁻¹² Damos maatacavurai aapimavaavoitudai giñaaduñi sai istumaasi gamamaatutuldi aana Suusi Cristo giñmaatutuli maisiu oodami.

¹³ Aapimavaavoitudai isducatai ivuaadana aana aquiuoma aidasi agidiña aana judidíu vaavoidaragada. Camaata aapimavaavoitudai isalía soimaasi taatamituldíña aana agai ismaacada

vaavoitudaiña Suusi Cristo. AanΛ vaasi coodai iñΛlidadai.

14 AanΛ vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña Λjudidíu vaavoidaragadΛ siaa giñaduñi ismaacΛdΛ argiñapanacami dai aanΛ vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña giñaduñicarv viituldiaragadΛ.

15 Damos Diuusi acovai giñvuusaitu aidasi abi-aadΛrΛ maiquiaa vuusai aanΛ. Agai sΛlicΛdΛ giñoigΛdai cascΛdΛ.

16 Dai aanΛ maí Suusi aidasi Diuusi ipali. CascΛdΛ istutuidi aanΛ isaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ agai ismaacΛdΛ maitarjudidíu sai agai ΛpΛ maatΛna isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. Aidasi tΛΛ aanΛ Suusi Cristo aidΛ otoma maiaagidi aanΛ tomali Λmaadutai,

17 tomali maiotoma ii aanΛ Jerusaleenamu dai nΛidamu agai ismaacΛdΛ arSuusi Cristo ojootosadΛ apΛga isaanΛ. Baiyoma otoma ii aanΛ Araaviamu. Dai gooquiΛrΛ apamu divia aanΛ DamaascΛrΛ.

18 Dai asta vaica uumigicΛdΛ ii aanΛ Jerusaleenamu. AidΛ maí aanΛ Piiduru dai ΛΛmadu daja aanΛ goo acaldi.

19 Dai tΛΛ aanΛ Jacovo apΛ Suusi suculidΛ dai agaa Suusi ojootosadΛ gia maitΛΛ aanΛ.

20 MaatΛ Diuusi sai istumaasi gΛnoojidi aanΛ arvaavoi.

21 Dai gooquiΛrΛ ii aanΛ Siiriamu dai Siliisiamu.

22 GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ JudeeΛrΛ oidacatadai maitiñmaatΛcatadai.

23 Moscajiomacana agai sai aanΛ ΛΛquioma soimaasi taatamituldiña Λvaavoitudadami dai cΛΛdaiña Suusi Cristo gooquiΛrΛ casi gaaagidi isSuusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

24 Dai cΛga ñioocaiña Diuusi vΛatarΛ cajiomacatai gomaasi.

2

1 Dai cadaivunucai baivΛstan dan maacova uumigi Λpamu ii aanΛ Jerusaleenamυ ΛΛmadu Bernabé. Dai vaidacai aanΛ Tito.

2 Diuusi giñaagidi sai gaamu iimΛna cascΛΔ ii aanΛ. Dai JerusaleenΛΓΛ gΛnΛmpagi vΛasi Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ antai aanΛ aagidi istumaasi mamaatΛtuldi aanΛ ismaacΛΔ maitΛrjudidíu aagaitai Suusi Cristo cΛgacΛΓΛ gΛrvuviaadamiga, dai tΛcacai aanΛ sabai cΛgadu giñmamaatΛtuldaraga.

3 Vai Λgai pocaiti sai cΛgadu cascΛΔ maitΛjai Λgai isΛTito iquitΛagi gΛtuucuga tomaasi Λgai maitΛrjudíucatai.

4 Ami vaapa ΛΛmoco yaatavogami. Λgai pocaiti saidΛ Λrvaavoitudadami dΛmos maitΛrvaavoi. Λgai vaapa dai nΛida agai sabai gΛrvaavoi isaatΛmΛ ismaacΛΔ cavaavoiu Suusi Cristo camaiΛΛgidi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Dai Λgai ipΛlidadai isvΛascatai ΛΛgiada aatΛmΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Λgai gia ipΛlidadai isTito iquitiagi gΛtuucuga.

5 DΛmos aatΛmΛ maiΛΛgi, ipΛlidadai isaapimΛ apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo ΛrcΛgacΛΓΛ vuviadami dai maisiu tΛtΛgitodagi isistutuidi iscΛgacΛΓΛ vuvaquiagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛcΛΔ.

6 DΛmos Λvaavoitudadami tΛtΛaanΛdamigadΛ maitiñaagidi ansai Λma maasi gamamaatΛtuldiña

aanΛ. AanΛ maivuaama iñΛlidi tΛtΛaanΛdamicatai
 Λgai. Diuusi Λmadugan duucaí nΛidi vΛΛscatai
 cascΛΔ.

⁷ Λgai maitiñaagidi isducatai gama-
 maatΛtuldiada aanΛ. Λgai maata tΛΛ isDiuusi
 giñmaa Λaa duiñdagai ansai mamaatΛtuldiana
 aanΛ ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu isSuusi Cristo
 ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami poduucái isduucái maa
 Λgai Piiduru Λaa duiñdagai dai aagidiña Λgai
 Λjudidíu isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

⁸ Diuusi maa sΛΛlicami Piiduru saidΛ
 ΛrootosadΛcana Suusi Cristo dai aagidiña Λjudidíu
 sai Suusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami, dai
 Diuusi giñmaa aanΛ ΛpΛ sΛΛlicami ansaidΛ
 ΛrootosadΛcana Suusi Cristo dai aagidiña
 ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu sai Suusi Cristo
 ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

⁹ CascΛΔΛ Jacovo ΛΛmadu Piiduru ΛΛmadu
 Vuaana, ismaacΛΔΛ Λrvaavoitudadami
 baitΛguucacamigadΛcana, maata tΛΛgacái
 isDiuusi sΛΛlicΛΔΛ cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi aatΛmΛ,
 aanΛ ΛΛmadu Bernabé, Λgai aliΛ baigΛnΛΛli
 aatΛmΛcΛΔΛ. Dai gΛraagidi tΛsai apiaaagidiña
 aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu
 sai Λgai apiaaagida Λgai Diuusi ñiooquidΛ Λjudidíu.

¹⁰ Dai gΛraagidi Λgai ΛpΛ tΛsai vΛΛscΛrΛ soicΛiña
 aatΛmΛ Λsoitutuigami, tomaasi aanΛ vΛΛscΛrΛ
 ivuaadana gomaasi.

11-12 AidΛsi ii Piiduru Antioquiiamu siaaco
 daraajatadai aatΛmΛ, Λgai tucamidΛrΛ
 gacuaadana Λgai ΛΛmadu ismaacΛΔΛ
 maitΛrjudidíu. DΛmos aidΛsi ami dada ΛΛmΛco

Jacovo aaduñda, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu lamadu. Agai maitipaliditadai isñiooquiadagi arjudidíu vaavoitudadami ismaacada apiallagiditadai Moseesacaru sallicamigada. Cascada aan bagaimi povuaadatai agai.

¹³ Amaasi vaavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi agai aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava agai tomasi Bernabé pocaititadai sai gaagaitadai isdagituagi Moseesacaru sallicamigada, gooquiara vascara apamu agida liditadai.

¹⁴ Damos aidasi taa aan ismaicaga ivuaadadadai agai isducatai aagai Diuusi ñiooquidara, amaasi aan potadai Piiduru vasi vaavoitudadami vuitapi: “Maicaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudíu vascara lloquioma gajiaadara viaa aapi Moseesacaru sallicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidíu lagiadagi Moseesacaru sallicamigada”? antadai aan.

¹⁵ Aatama arjudidíu, gardada dai graaduñicaru arjudidíu cascada.

¹⁶ Damos vascara caa maata aatama sai Diuusi calgacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudadai Suusi Cristo maisiu mosalagiditai Moseesacaru sallicamigada. Aatama calgacara vuvaquia aralidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudadai Moseesacaru sallicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaataraitadai sai Suusi Cristo calgacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai,

amaasi maí aatΛmΛ isaatΛmΛ ΛpΛ arsoimaasi ivuaadami Λpan duucaí Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu. DΛmos maitistutuidi aatΛmΛ ispotΛiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuldi.

18 Dai iñsaanΛ Λpamu gamamaatΛtuldiadagi sai glaagai isΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai poduucái cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia gamamaatΛtuldiadamudai aanΛ istumaasi cagajiaadΛrΛ viaa aanΛ dai poduucái sΛΛlicΛdΛ soimaasi ivuaadamudai aanΛ.

19 AanΛ ΛΛgida iñΛlidadai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dΛmos maitistui aanΛ cascΛdΛ maí aanΛ sai tomali Λmaadutai maitistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuusiagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛcΛdΛ. CascΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa aanΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucái cΛΛgacΛrΛ oidaga isducatai Diuusi ipΛlidi.

20 AidΛsi Suusi Cristo muu curusiaba aidΛ abi-aadarΛ camainamΛga Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ cascΛdΛ aidΛsi vaavoitu aanΛ Suusi Cristo aanΛ gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Dai sivi Suusi Cristo giñΛΛmadu daja daidΛ aanΛ ivueeyi istumaasi Λgai ipΛlidi maisiu istumaasi aanΛ ipΛlidi. Suusi Cristo giñoigΛdai dai Λgai muu curusiaba ansai aanΛ cΛΛgacΛrΛ vuusaiña.

21 Dai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai aanΛ ismosΛcaasi siorΛ vaavoitudai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvacái dai Diuusi oigΛldi soimaascamigadΛ dai cΛΛgacΛrΛ nΛidiña. DΛmos siorΛ pocaitiadagi sai glaagai isΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai poduucái cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi Λgai gia gajiaadΛrΛ vipieeyi vΛΛsi istumaasi idui Suusi Cristo aidΛsi

muu curusiaba. AanΛ gia maitipΛlidi ispoduucai ivuaadagi.

3

¹ AliΛ vupuiiruga aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami GalaasiΛrΛ oidacami gΛndagitocai isgΛnvupuiirumadagi aa oodami gΛnyaatagi gΛnmamaatΛtulditai Λma maasi ñiooqui masai maiΛΛgidiña Diuusi ñiooquidΛ. AanΛ cΛga gΛnmaatΛtuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami.

² TΛgΛgitodavurai aapimΛ sai Diuusi IbΛadΛ divia dai gΛnΛΛmadu daaca agai vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo dai maisiu ΛgΛidacai aapimΛ Moseesacaru sΛlicamigadΛ.

³ SΛlicadΛ vupuiiruga aapimΛ. CΛΛ maata aapimΛ sai aidΛsi gΛnaaga aapimΛ isoidacagi isducatai Diuusi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ gΛnsoi. CascadΛ gΛaagai ismaatΛca aapimΛ sai maitistutuidi aapimΛ isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ΛgΛiditai Moseesacaru sΛlicamigadΛ.

⁴ AapimΛ aliΛsi soimaa taata vaavoitudacai Suusi Cristo cascadΛ aanΛ ipΛlidi isgomaasi gΛnsoiñagi mai apiavaavoitudadada aapimΛ.

⁵ Diuusi ootoi gΛibΛdaga dai gΛnΛΛmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gΛgΛrducami aapimΛ gΛnsaagida vaavoitudacai aapimΛ Suusi Cristo maisiu ΛgΛidacai aapimΛ Moseesacaru sΛlicamigadΛ.

⁶ CΛΛ maata aapimΛ isducatai Avraañicarυ vaavoitu Diuusi dai poduucai istui isimiagi tΛvaagiamu.

⁷ Poduucái cΛΛga gΛmaatΛ sai sioorΛ vaavoitudai Diuusi Λgai ΔrAvraañicarú cajiudadΛ ducami.

⁸ Diuusi camaatΛcatadai iscΛΛgacΛrΛ nΛijada agaitadai mui oodami ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacái Λgai Suusi Cristo, cascΛdΛ Diuusi potΛtΛdai Avraañicarú: “AanΛ baiΛΛliatudamu vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami aapi gΛcajiudagacΛdΛ”, astΛtΛdai Diuusi.

⁹ Poduucái Diuusi baiΛΛliatudai sioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucái isduucái Diuusi baiΛΛliatu Avraañicarú vaavoitudacái Λgai Diuusi.

¹⁰ SioorΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vu-vaquiagi ΛΛgidacái Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Diuusi gajiaadΛrΛ viaa agái agái. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: “VΛΛscatai ismaacΛdΛ maiVΛΛscΛrΛ ΛΛgiada vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi sΛΛlicΛdΛ gajiaadΛrΛ viaa agái”.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ ΛΛpΛ: “MosΛcaasi sioorΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai Λgai vΛΛscΛrΛ oidacamu Diuusi ΛΛmadu”. Poduucái cΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cΛΛgacΛrΛ vuvacái mosΛΛgigitai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

¹² SioorΛ vaavoitudai isistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vu-vaquiagi ΛΛgidacái Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ maiΛpan duucái tΛtΛgitoi Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudai isSuusi Cristo ΔrcΛΛgacΛrΛ vuviadami.

13 Diuusi gajiaadΛΓΛ viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi dΛmos soimaasi ivuaadatai aatΛMΛ. Poduucai Suusi Cristo cΛΛgacΛΓΛ gΛrvuvaitu aatΛMΛ ismaacΛΔΛ vaavoitudai Λgai dai Diuusi gΛroigΛli dai camaigajiaadΛΓΛ gΛrviaa agai tomasi ΛΛquioma maiΛΛgidiña aatΛMΛ Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Suusi Cristo casoimaasi taata aatΛMΛ gΛrvΛΛtarΛ cascΔΔ. Λjudidíu coodaiña ismaacΛΔΛ aliΛ soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatΛna aa issoimaasi idui Λgai. CascΔΔ pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ sai sΛΛlicΔΔ gajiaadΛΓΛ vipieeyi Diuusi Λgai ismaacΛΔΛ gΛsaigiatudai soimaasi ivuaadatai.

14 Dai poduucai Diuusi cΛΛgacΛΓΛ vuvaida agai Λgai ismaacΛΔΛ maitΛrjudidíu vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi cΛΛgacΛΓΛ vusaitu AvraañicarΛ vaavoitudacai Λgai Diuusi. Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacamu vΛΛsi vaavoitudadami. Poduucai isduucai aagai Diuusi.

15 Giñaaduñi, siΛΛscadΛ Λmo oodami iduñiagi Λmo oojai siaaco aagai siooΓΛ vΛΛtarΛca agai vustuidadΛ siΛΛscadΛ muuquiagi Λgai dai daasagi gΛtatΛaaraga tomali Λmaadutai maitistutuidi isΛma duucai iduñiagi.

16 Poduucai ΛpΛ Diuusi vΛΛscΛΓΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai saidΛ iduñia agai. ΛΛquioma Diuusi potΛtdai AvraañicarΛ: “Avraañi, aapi ΛΛmadu Λmaadutai gΛcajiudadΛaiñdΛΓΛ baiΛΛliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astΛtdai Diuusi. AvraañicarΛ cajiudadΛ ismaacΛΔΛ aagai Diuusi sai baiΛΛliatuda agai mui oodami ΛΓΛCristo.

Dai maisiu mosΛcaasi Λgai baiΛΛiatuda agai mui oodami dΛmos Avraañi ΛΛpΛ baiΛΛiatuda agai mui oodami.

17 Cadaivunucai maaco siento dan Λmo coobai dan baiVΛstama uumigi aidasi abiaadΛrΛ aagidi Diuusi gomaasi Avraañicarυ Diuusi maa gΛSΛΛlicamiga Moseesacaru. DΛmos vΛASCΛrΛ maigajiaadΛrΛ viaa Λgai istumaasi aagidi Avraañicarυ caaagidacai issΛΛlicΛdΛ iduñia agai istumaasi aagidi.

18 Tomali Λmaadutai maitistutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquigi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. SioorΛ vaavoitudagi Diuusi Λgai dai cΛΛgacΛrΛ vuvacι poduucai isduucai vaavoitu Avraañicarυ istumaasi aagidi Diuusi.

19 Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vΛASCΛrΛ soí Λoodami sai maatΛna isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gΛTΛTΛaañicarudΛ sai maacana sΛΛlicamigadΛ Moseesacaru taidΛ Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ namΛcatadai asta aidΛ uucami sidivia ΛCristo. ΛCristo ΛrAvraañicarυ cajiudadΛcatadai.

20 Diuusi ootosi Λjudidíu gΛSΛΛlicamiga aacΛdΛ dΛmos Avraañicarυ gia ΛΛgi aagidi Λgai.

---

21 DΛmos maacacai Diuusi gΛSΛΛlicamiga Λjudidíu vΛASCΛrΛ maigajiaadΛrΛ viaa istumaasi aagidi ΛAvraañicarυ. Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ maimaa guvucadagai tomali Λmaadutai saidΛ ivuaadana istumaasi aagai sΛΛlicamiΛrΛ. IsΛSΛΛlicami gamaacadamudai guvucadagai

istutiadamudai oodami iscΛΛgacΛrΛ vuvacΛdagi ΛsΛΛlicamicΛdΛ.

²² DΛmos ΛsΛΛlicamicΛdΛ cΛΛga maata vΛasi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istΛgito Λgai sioora cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi poduucai siΛΛscadΛ matiagi oodami sai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvaidi sioora vaavoitudai aidΛ gia vaavoitudamu Λgai dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vΛascΛrΛ maatacatadai oodami istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitΛagai isivuaadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. Dai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ namΛcatadai asta aidΛ uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai cΛΛgacΛrΛ garnΛidiña Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatΛmΛ.

²⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ divia Suusi Cristo casistutu-idi oodami iscΛΛgacΛrΛ vuvacΛdagi vaavoitudatai Λgai, dai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ cagajiaadΛrΛ vii.

²⁶ VΛascatai aapimΛ ΛrDiuusi maamaradΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo.

²⁷ Dai aapimΛ ismaacΛdΛ cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo Λgai cadivia dai ganΛΛmadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapimΛ iscΛΛ tutiacagi Λpan duucai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ oida-catadai tami oidi daama.

²⁸ VΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λgai aaduñdΛ ganducami Suusi Cristo tomasi Λrjudidíucagi ismaitΛrjudidíucagi ΛpΛ, isarpiooñicagi ischo ΛpΛ, tomasi arcacΛli isooqui ΛpΛ.

29 Dai vΛΛsi vaavoitudadami ΔrAvraañicaru cajiudadΛ gΛnducami cascΛdΛ vΛΛsi vaavoitudadami viaaca agai ΔpΛ vΛΛsi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudadΛ.

4

1-2 SiΛΛscadΛ muuquiagi Δmo oodami dai vida gΛvustuidaga gΛmara ali gΛli, aa oodami nuucadacana vustuidadΛ asta siΛΛscadΛ gΛΛ agai. Oodami tomastuma piooñi duucai nΛidiña tomasi argΛviidacami agai. Δali gΛli viaaca isΛΛgiadagi Δoodami ismaacΛdΛ nuucada vustuidadΛ agai.

3 Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vΛΛsi oodami viaacatadai gΛnsΛlicamiga dai poΛlidiña agai sai ΔΛgiditai gΛnsΛlicamiga istutuidi iscΛgacΛrΛ vuvaquiagi.

4 AidΛsi caaayi istuigaco Diuusi ipΛlidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai dΛdΛ Δrjudíu cascΛdΛ Suusi ΔpΛ ΔΛgidiña judidíu sΛlicamigadΛ.

5 AatΛmΛ maicΛga ΔΛgidiña Moseesacaru sΛlicamigadΛ cascΛdΛ viaacatadai issoimaasi taatagi dΛmos Suusi Cristo cΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu vai poduucai aatΛmΛ istutuidi isiΔrmaamaradΛcagi Diuusi.

6 Dai cascΛdΛ Diuusi ootoi gΛibΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana cascΛdΛ aatΛmΛ gΛrooga aagaiña.

7 Dai sivi Diuusi camaigΛpipiooñiga duucai gΛrnΛidi baiyoma gΛmaamara duucai gΛrnΛidi dai aatΛmΛ ΔpΛ gΛrmaaquimu agai istumaasi maacai agai gΛmaamara.

8 Λαquioma aidasi maiquiaa maatacatadai aapimΛ Diuusi siaa duutudaiña aapimΛ naana maasi istumaasi didiuusi aliditai.

9-10 Damos sivi camaataΛ aapimΛ Diuusi dai Diuusi gamaamara duucal gannalidi. Damos aapimΛ polidi masaidΛ istutuidi iscagacara vuvaquiagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidΛ maitaaata vuaadatai vΛasi saapatoco poduucal isduucal ganviida ajudidú. AanΛ maimaataΛ istu- isidΛ apamu vaavoituda alidi aapimΛ apΛan duucal λαquioma.

11 AanΛ polidi sai giña duiñdaga maitan- soi.

12 Giñaaduñi aanΛ gandaanai masai gajiaadara viaana ajudidú sallycamigadΛ poduucal isduucal idui aanΛ. Dai aanΛ apΛan duucal oidaga ismaacadΛ maitarjudidú. Aidasi ganlΛmadu daacatadai aanΛ aapimΛ cagacara giñnalidiña.

13 CΛΛ maatΛ aapimΛ iscoococatadai aanΛ aidasi tucamidara gandiviji aanΛ dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviaadami.

14 Tomasi uuvadaraca maasi giñcoocodaga vΛascara aapimΛ cagacara giñnalidiña dai cΛga giñmiaadagi aapimΛ duucami iñsaanΛ aramo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaanΛ arSuusi Cristocamudai.

15 ¿Tuimasi camaibaiganalidi aanΛ giñvui? Tucamidara aliΛ baiganalidi aapimΛ aanΛ giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai lienΛ aapimΛ isbaigacamudai.

16 Damos sivi gansaayu duucal giñnalidi aapimΛ ganaagidacal aanΛ istumaasi arvaavoi.

17 Aa oodami yaatavogami ganmamaatatuldi naana maasi istumaasi. Agai cΛΛ tuutiacami

gΛnvueeyi masai cΛΛgacΛrΛ nΛidiña dai gajiaadΛrΛ giñviaana aanΛ.

18 Alias i rCΛΛgai isaipacoga gΛnoigΛada oodami dai maisiu gΛnvupuiirumadadagi aipacoga. CΛΛga tagito aanΛ issΛΛlicΛdΛ giñoiγadaiña aapimΛ aidΛsi gΛnΛΛmadu daacatadai aanΛ. Dai aanΛ ipΛlidi isquiaa giñoiγΛada aapimΛ tomasi maitΛnΛΛmadu daja.

19 Giñaaduñi sΛΛlicΛdΛ soigiñliatudai aapimΛ dai apiasoiγiñliadamu aanΛ asta siΛΛscadΛ sΛΛlicΛdΛ cΛΛga vaavoitu aapimΛ Suusi Cristo dai cΛΛga oidacagi poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

20 AanΛ ipΛlidi isgΛnΛΛmadu daacagi sivi dai poduucai maatΛcagi aanΛ isducatai gΛaagai isgΛnñiooquiada aanΛ. Dai aanΛ maitΛtagai istumaasi giñtΛtagituagi maicΛΛga gΛntΛtagitoitai aapimΛ.

21 AapimΛ ismaacΛdΛ ivuaada Λlidi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ poliditai sai poduucai istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi gΛaagai iscΛΛga maatΛcagi aapimΛ istumaasi gΛaagai sΛΛlicamirΛ.

22 Moseesacaru oojai Λmo istumaasi aagaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracatadai gooca cΛcΛΛli. Λmoco ΛrmaradΛ Agaaracaru. Agaar ΛrcusñirugadΛcatadai Avraañi. Dai ΛgΛmai ΛrmaradΛ Saracaru. Sara ΛrAvraañi ooñigadΛ.

23 Diuusi aagidi Avraañi saidΛ Sara marata agaitadai cascΛdΛ marai Λgai tomasi casi

aroquimudadacatadai agai. Damos acusñiirugada maitaroquimudadacatadai cascada marai.

24-25 Vasi gomaasi ganaagidi aan vai poduucai vaamioma caga maata cacagi aapima vasi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi Siñaiara aidasi maa agai galicamiga, dai maata caaca aapima ara vasi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi cacagaducami agai vatar. Ismaacada vaavoitudai saida istutuidi scagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru salicamigada tataanadami soimaasi taatatuldi dai asta cooda soora maicaga agiadagi salicami. Poduucai isduucai Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Ajaaracaru ismaicaga agiadagi. Ajudidú aragai ismaacada vaavoitudai saida istutuidi scagacaga vuvaquiagi agiditai Moseesacaru salicamigada. Agai arIsireliara oidacami dai Jerusaleenara oidaga ajudidú tataanadamigada.

26 Damos aatama vaavoitudai isSuusi Cristo scagacaga vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argartaanadamiga. Dai agai oidaga tvaagiara siaaco vascatai cagajiaadara vii Moseesacaru salicamigada, dai maca iimimu aatama tsai oidacamu tomastuigaco Diuusi amadu.

27 Dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi potadai Sara aidasi Avraañicaru amadu daacatadai gacusñiiruga:

Baigi galiada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iiñacadañi baigΛliaracΛΔΛ tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi siΛ gΛcusñiiruga. Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicarυ ΛΛmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascΛΔΛ mara Λgai dai Isaa tΛΛtΛi. AatΛmΛ vaavoitudai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Avraañicarυ vaavoitu Diuusi cascΛΔΛ aatΛmΛ Avraañicarυ cajiudadΛ gΛrducami.

²⁹ Agaar maradΛ Ismael tΛΛgiducatadai. Ismael soi duucacai nΛidiña Isaa. Isaa Λgai dai vuusai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ. Poduucacai ΛΛpΛ Λjudidíu ismaacΛΔΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ soimaasi gΛrtaatamituldi aatΛmΛ ismaacΛΔΛ vaavoitudai saidΛ istutuidi iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

³⁰ DΛmos Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti sai Sara potΛtΛdai Avraañi: “Ootosañi gocusñiiru vai imΛna tabiaadΛrΛ ΛΛmadu gΛmara. MaradΛ maitistutuidi istΛaanΛdagi gΛvΛstuidaga ΛΛmadu giñmara”, astΛtΛdai Sara.

³¹ Giñaduñi aatΛmΛ maiviaa isΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ baiyoma aatΛmΛ mosvaavoitudai Suusi Cristo vai Λgai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi, dai aatΛmΛ ΛrDiuusi maamaradΛ.

5

¹ Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaitu tΛsai camaitivuaadana vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. AliΛsΛ gΛaagai isapiavaavoitudada aapimΛ Suusi Cristo dai

maisiu apamu aagiadagi vasi Moseesacaru samicamigada. Alia sijaiga iscaga aagiadagi Moseesacaru samicamigada.

² Cagavar gantagito caica istumaasi ganoojidi aan. Aan arPaavora daida gnaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iiquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigada istutuidi iscagacaga vuvaquiagi aid gia Suusi Cristo maitansoica.

³ Apamu gnaagidi aan sai siora iiquitiagi gantuucuga agai gia viaa isaagiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada.

⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacaga gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosagiditai Moseesacaru samicamigada cagajiaadaga viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai.

⁵ Dai Diuusi Ibada garsoica isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiba sai Diuusi garoigaldina garsoimaascamiga dai cagacaga garnidina duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo.

⁶ Dai camaiviaa aatama isiquitiagi gantuucuga isduucai aagai Moseesacaru samicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaagai tasvaavoitudada Suusi Cristo dai garoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapima caga

vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camaiΛΛgidi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ?

8 Diuusi ipΛli isaapimΛ vaavoitudagi Suusi Cristo dΛmos aapimΛ camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

9 MaatΛcavurai sai tomasi Λmaduga mamaatΛtuldiadami yaatavogami VΛASCARA istutuidi isvupuiirumada mui oodami.

10 AanΛ cΛΛga vaavoitudai sai Suusi Cristo gΛnsoiña agai mai aagiada aapimΛ istumaasi gΛnmamaatΛtuldi aanΛ. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora sioora gΛnvupuiirumadadagi.

11 Giñaaduñi iñsaanΛ quiaa aagiadamudai Λoodami sai iquitΛCaiña gΛntuucuga dai poduucai cΛΛgacARA vuvaquiagi aidΛ gia Λjudidfu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. DΛmos aanΛ aagidi sai viaa Λgai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cΛΛgacARA vuvaquiagi cascADΛ soimaasi giñtaatamituldi Λgai.

12 AanΛ ipΛlidi sai iimΛna bodARA Λyaatavogami ismaacADΛ gΛnvupuiirumadai.

13 Diuusi cΛΛgacARA gΛnvuvaitu masai camaiviaacana isΛΛgiadagi VΛasi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadARA. DΛmos maitΛagai masivuaadagi mosΛcaasi istumaasi aapimΛ Λgi ipΛliadagi. Baiyoma gΛaagai masigΛnsoicADagi aipacoga gΛnoigADaitai.

14 Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Λgai pocaiti: “OigΛdavurai aa oodami poduucai isduucai gΛnoigADai aapimΛ Λgi”, ascaiti Suusi Cristo. IsmaacADΛ sΛΛlicADΛ oigΛada aa oodami

Λgai gia ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi sΛΛlicamigadΛrΛ.

15 DΛmos isaapimΛ ganñiooquiada aipacoga dai gΛncΛΛdadagi poduucai camaicΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadan tada aapimΛ aipacoga.

16 DΛmos aanΛ angΛnaagidi mΛsai ivuaadana vΛΛsi istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi dai maisiu mosΛcaasi istumaasi aapimΛ Λagi ipΛliadagi.

17 Oodami ivuaada Λlidi istumaasi maioojoidi Diuusi IbΛadΛ. Λagi potuutuiga oodami cascΛdΛ. Dai poduucai maitivueeyi istumaasi maatΛ sai gΛaagai isivuaadagi.

18 IsmaacΛdΛ ivueeyi istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ camaiviaa isΛΛgiadagi Λjudidíu sΛΛlicamigadΛ.

19 CΛΛga gΛmaatΛ siΛΛscadΛ oodami ivuaadagi istumaasi Λagi Λgai ipΛlidi. Λgai googosi gΛnducami.

20 Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucai. Dai ΛΛmoco cΛcΛΛdaraga. Dai aipacoga gΛncocodaiña dai gΛncΛΛdaiña. Dai Λgacoitaraga. Dai oomaliga. DaidΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λagi Λgai ipΛlidi. Dai gΛnvupui bacocoiña.

21 Dai coimudadΛ tuutuiga. Dai gΛncoodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. AanΛ casi gΛnaagidi dai Δpamu gΛnaagidi sai sioorΛ ivuaadagi gomaasi Λgai gia maiimi agai mΛΛca siaaco Diuusi gatΛaanΛi.

22 DΛmos siΛΛscadΛ Λmo vaavoitudadami ΛΛgiadagi Diuusi IbΛadΛ aidΛ gia Diuusi IbΛadΛ soicΛi Λgai sai oigΛdaiña aa oodami, dai soicΛi sai baigΛΛlidiña dai soicΛi sai gΛibΛstacan tadacana, dai soicΛi sai maivui ñioocaiña Diuusi siΛΛscadΛ

soimaasi taatamadagi, dai soicΛi sai cΛΛ tuigacana, dai soicΛi sai soicΛiña aa oodami, dai soicΛi sai ivuaadana istumaasi aagada,

²³ dai soicΛi sai maioomaliacana, dai soicΛi sai maibaamucuiña tomali maigogoosi gΛducamicana. VΛΛsi gomaasi maitarsoimaascami cascΛΔ maidaidi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ gomaasi.

²⁴ Dai Λgai ismaacΛΔΛ cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadΛrΛ viaa vΛΛsi istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛlidi isivuaadagi cascΛΔΛ camaigogoosi gΛducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacΛΔΛ ΛΛgi Λgai ipΛlidi isivuaadagi.

²⁵ Diuusi IbΛadΛ gΛrmaa ibΛdagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascΛΔΛ aliΛsi gΛaagai isivuaadagi aatΛmΛ vΛΛsi istumaasi ipΛlidi Diuusi IbΛadΛ.

²⁶ Dai aatΛmΛ maitΛaagai isgΛgΛrducΛΔΛ gΛrΛliadagi poduucai gΛnvupuidΛrΛ vΛΛtΛcana oodami. Dai maitΛaagai iscoimudadΛ tuutiacagi.

6

¹ IsΛmo vaavoitudadami todian duucai soimaasi iduñiagi, aapimΛ ismaacΛΔΛ cΛΛga ΛΛgidi Diuusi IbΛadΛ gΛaagai mΛsaagidiagi sai daanΛna Diuusi sai oigaldiana dai gΛaagai mΛsaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma cΛΛga ΛΛgidiña Diuusi IbΛadΛ. DΛmos maitΛaagai mΛsbagadagi. GΛaagai mΛstΛtΛgitodagi isΛDiaavora istutuidi issoimaasi gΛnduiñtuldiagi aapimΛ ΛpΛ.

2 PoduucaiavAR gANsoicADa aapimA aipacoga siAAscAdA soimaasi taatamada aapimA dai poduucai ivuaadamu aapimA istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatAtuldaragadARΛ.

3 ISamaadutai gADucADΛ gAAlidagI Agai gia AAgI gAVuuirumadai dai maitistutuidi issoicADagi aa.

4 VAAscatai gAAagai istAtAgitodagi sabai cAga ivueeyi istumaasi Diuusi ipAlidi. ISCAGA ivuaada Agai poduucai baigAlidifia. MaitAVAR gANTAgitu nAijada isducatai ivueeyi aa cascADΛ maipocaitiada aapimA mAsai vaamioma cAga ivueeyi isAgai.

5 VAAscatai viaa isAJAagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipAlidi dai siorA maitivuaada istumaasi Diuusi ipAlidi AAgI Agai ARduñidΛ.

6 SiorA ARMamaatARDami Agai viaa issoicADagi istucADΛ istuutiadagi siorA mamaatAtuldiadagi.

7-8 MaitAVAR gANvupuiirumadada aapimA poAliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata VAAsiaAcatai cascADΛ tomali Aamadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. SiorA ivuaadagi istumaasi AAgI Agai ipAlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipAlidi Agai gia maitistutuidi iscAGAcARΛ oidacagi dai maiimimu Diuusi AAmadu. DAMOS siorA ivuaadagi istumaasi ipAlidi Diuusi IbAdΛ Agai gia iimi Agai tAVaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi AAmadu.

9 CascADΛ maitAAagai isoojoadagi ivuaadatai istumaasi ipAlidi Diuusi IbAdΛ. Poduucai Diuusi AMO imidagai gARmaaquimu mui naana maasi istumaasi cACAGaducami tAVaagiARΛ isapi-
aivuaadagi istumaasi ipAlidi Diuusi.

10 CascADΛ siAAscAdA istutiada aatAMΛ gAAagai tASSoicADagi siorA tAgitu AMO istumaasi sioma

cΛΛga gΛaagai tΛssoicΛdagi gΛraaduñi vaavoitudadami.

11 Sivi aanΛ Λagi gΛnoojidi cascΛΔ gΛgΛrdu idi oojai.

12 ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λgai dai gΛnaagidi masai viaa isiiquitiagi gΛntuucuga dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi. Λgai poduucai ivueeyi sai cΛΛgacΛrΛ nΛidiña Λjudidíu dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai Λgai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛiña oodami.

13 Tomali Λgai ismaacΛΔ iquitΛcΛi gΛntuucuga maitivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ. DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ipΛlidi isaapimΛ iquitiagi gΛntuucuga vai poduucai gΛgΛrducΛΔ gΛnΛliada Λgai ivuaadatai aapimΛ istumaasi Λgai gΛntΛaanΛi.

14 AanΛ gΛducΛΔ giñΛlidi muucucai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo curusiaba sai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛiña oodami maisiu Λma maasicΛΔ. Dai cascΛΔ aanΛ camaioojoidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi Λgai ismaacΛΔ soimaasi ivueeyi.

15 IsmaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo maitΛrsoiñi isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΛpΛ. Baiyoma Λrsoiñi isviaacagi Λmo ibΛdagai utudui.

16 AanΛ ipΛlidi sai Diuusi iibΛstudacan tadacana vΛΛsi ismaacΛΔ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Dai aanΛ ipΛlidi ΛpΛ sai Diuusi soigΛΛlidiña ΛgaicΛΔ.

17 Sivi baitΛqui camaitΛagagai masvui ñioocadagi istumaasi aanΛ gΛnmamaatΛtuli. AanΛ gaaagidi

sai Suusi Cristo $\Lambda\rho\kappa\Lambda\lambda\gamma\alpha\kappa\Lambda\rho\Lambda$ vuviadami casc $\Lambda\Delta$
oodami soimaasi giñtaatamituldiña dai quiaa
maasi siaaco saasarai Λ gai giñtuucuga.

¹⁸ Giñaaduñi, aan Λ ip Λ lidi sai gart Λ aan Λ damiga
Suusi Cristo $\kappa\Lambda\lambda\gamma\alpha\kappa\Lambda\rho\Lambda$ g Λ nn Λ idiña.

Mos Λ caasi.

Diusi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421